

Regionale arbeidsmarkttrapportages voortgezet onderwijs 2015

Overkoepelend rapport

Regionale arbeidsmarktrapportages voortgezet onderwijs 2015

Overkoepelend rapport

De onderwijsarbeidsmarkt is een regionale arbeidsmarkt, met onderling grote verschillen. Dit geldt ook voor het voortgezet onderwijs. Om goed te kunnen anticiperen op deze regionale ontwikkelingen, worden er regionale arbeidsmarktrapportages voor het voortgezet onderwijs opgesteld. In deze rapportages worden huidige en toekomstige ontwikkelingen op de arbeidsmarkt op regionaal niveau inzichtelijk gemaakt.

Uitgevoerd door: CAOP Kennis en Internationale Zaken

Auteurs: Deborah van den Berg, Richard Defourny, Zachary Kuipers en Sean Stevenson

In opdracht van: VOION

Uitgave:

VOION

Postbus 2501

6401 DA Heerlen

Tel: 045-579 6024

www.voion.nl

DISCLAIMER

Voion is zich volledig bewust van de taak zo betrouwbaar mogelijke informatie te verzorgen. Dit rapport is met de grootst mogelijke zorgvuldigheid samengesteld. Niettemin kan zij geen aansprakelijkheid aanvaarden voor eventueel voorkomende onjuistheden.

© Voion. Alle rechten voorbehouden. Het is niet geoorloofd gegevens uit dit rapport te gebruiken in publicaties zonder nauwkeurige bronvermelding.

Samenvatting

Groeit of krimpt het aantal leerlingen in Nederland? En bij welke vakken in het voortgezet onderwijs worden knelpunten verwacht bij het vervullen van vacatures? In de regionale arbeidsmarktrapportages voortgezet onderwijs worden de (toekomstige) ontwikkelingen van leerlingen, personeel, vakken en lerarenopleidingen in de regio gepresenteerd. In dit overkoepelende rapport wordt inzicht geboden in de nationale ontwikkelingen en de verschillen tussen de regio's in Nederland.

Leerlingen: van groei naar krimp

Het primair onderwijs heeft al enkele jaren te maken met de gevolgen van krimp. In het voortgezet onderwijs is krimp een meer recent fenomeen: tussen 2010 en 2014 is het aantal leerlingen landelijk nog met zo'n 6 procent toegenomen, tot 994.150 leerlingen. Tussen 2015 en 2020 slaat de groei van het aantal leerlingen echter om in krimp. In regio's zoals Limburg en Zeeland zal het aantal leerlingen in deze periode met meer dan 10 procent dalen.

Krimp stelt scholen voor verschillende vraagstukken. Hoe kan je als school bijvoorbeeld kwalitatief goed onderwijs blijven bieden, als het budget door krimp onder druk staat? En kan de school wel blijven voortbestaan? Met zicht op en begrip van de leerlingenprognose en de budgettaire gevolgen daarvan, kunnen scholen tijdig anticiperen op de (personele) gevolgen van krimp.¹

Verdere daling werkgelegenheid

De werkgelegenheid voor leraren is vanaf 2009 met 6 procent afgenomen tot 60.006 fte in 2013. Tussen 2014 – 2019 neemt de werkgelegenheid voor leraren naar verwachting nogmaals met 6 procent af, tot 56.226 fte in 2019. De verwachte ontwikkeling van de werkgelegenheid kenmerkt zich ook door regionale verschillen: in de Randstad zal de werkgelegenheid, naar analogie van de leerlingenprognose, het minst sterk afnemen, in het zuiden het sterkst.

Kwalitatief knelpunt bij inzet docenten

De komende jaren zullen vooral docenten vreemde talen en exacte vakken nodig zijn. Vooral binnen het eerstegraads vakgebied zal een behoefte aan deze docenten ontstaan. Eerstegraads lessen voor exacte vakken en vreemde talen worden relatief vaak gegeven door docenten van 55 jaar of ouder. Deze ervaren docenten zullen op den duur de sector verlaten vanwege (pré)pensionering. Tegelijkertijd is de instroom van studenten aan de eerstegraads lerarenopleidingen voor deze vakken op dit moment beperkt. Voor deze vakken zullen scholen daarom moeite hebben om voldoende gekwalificeerd personeel te vinden, terwijl hier bij andere vakken juist geen sprake van is. Wel zal de situatie per regio verschillen. Het aantal verwachte onvervulde vacatures in het voortgezet onderwijs zal het hoogst zijn in Noord-Holland en Haaglanden en Rijn-Gouwe.

Lessen niet altijd bevoegd gegeven

Van alle lessen in Nederland waarvoor een bevoegdheid kan worden vastgesteld, wordt 15,9 procent onbevoegd gegeven. Lessen voor de vakken economie en maatschappijleer worden het meest vaak onbevoegd worden gegeven. In Rijnmond wordt het hoogste percentage lessen onbevoegd gegeven (19,6 procent), gevolgd door Twente. In het zuiden van Limburg worden relatief gezien het laagste aandeel van de lessen onbevoegd gegeven (11,7 procent).

---

¹ VOION heeft een vrij toegankelijk leerlingenprognosemodel laten ontwikkelen voor scholen en besturen: het Scenariomodel-vo. Het Scenariomodel-vo is een van de bronnen voor de regionale rapportages. Zie www.scenariomodel-vo.nl.

Lerarenopleidingen: beperkt aantal eerstegraders

De voornaamste instroom in het lerarenberoep verloopt via de lerarenopleidingen. Aan de eerstegraads en tweedegraads lerarenopleidingen zullen tussen 2014 en 2018 de meeste studenten afstuderen als docent Nederlands of Engels. Het aantal eerstegraads gediplomeerden, vooral in exacte vakken, zal naar verwachting beperkt zijn. Hier zullen de komende jaren veel (onvervulde) vacatures worden verwacht.

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	7
	1.1 Opzet	7
2.	Leerlingen	8
	2.1 Realisatie en prognose	8
3.	Werkgelegenheid	11
	3.1 Realisatie en prognose	12
	3.2 Samenstelling personeelsbestand	14
4.	Gediplomeerden lerarenopleiding	16
	4.1 Realisatie en prognose	16
5.	Bevoegdheid	18
	5.1 Bevoegd gegeven lessen	19
	Bijlage 1 – Gebruikte bronnen	20
	Bijlage 2 - Leerlingen	21
	Bijlage 3 – Werkgelegenheid	22
	Bijlage 4 – Gediplomeerden lerarenopleiding	25

1. Inleiding

De arbeidsmarkt voor het voortgezet onderwijs is sterk in beweging. Demografische, politieke en maatschappelijke ontwikkelingen die de sector raken, beïnvloeden zowel de omvang van de arbeidsmarkt als het karakter hiervan. De arbeidsmarkt in het voortgezet onderwijs is ook een regionale arbeidsmarkt. Dit betekent dat er tussen (en binnen) regio's verschillen kunnen zijn in onder meer de ontwikkeling van het aantal leerlingen, het aanbod van de lerarenopleidingen en de vraag naar leraren. Dit vraagt vaak om regio-specifieke maatregelen.

Om als sector goed in te kunnen spelen op regionale ontwikkelingen, is het van belang een helder beeld te hebben van de huidige en verwachte arbeidsmarkt in de verschillende regio's. Om die reden heeft VOION regionale arbeidsmarktanalyses voor het voortgezet onderwijs opgesteld, waarin inzicht wordt geboden in de huidige en toekomstige ontwikkelingen.

De regionale arbeidsmarktanalyses kunnen nationale en regionale beleidsmakers, sociale partners, samenwerkingsverbanden, maar ook individuele scholen en besturen ondersteunen bij het formuleren van beleid en daaraan gerelateerde activiteiten.

1.1 Opzet

Naast deze overkoepelende rapportage zijn er 14 regionale arbeidsmarktanalyses beschikbaar. Elk van deze rapportages bestaat uit een bundeling van regio's en de G5. Gezamenlijk hebben de rapportages een landelijke dekking.

In deze overkoepelende rapportage worden de huidige en toekomstige ontwikkelingen op de arbeidsmarkt voor het voortgezet onderwijs in Nederland beschreven. Hierbij wordt in het bijzonder aandacht besteed aan de regionale verschillen. Om trends goed inzichtelijk te maken, worden de gegevens zoveel mogelijk grafisch weergegeven. De onderliggende cijfers staan in de bijlage. We werken met de meest recent beschikbare data (augustus 2015).

In deze rapportage worden over de volgende onderwerpen ontwikkelingen en prognoses weergegeven:

- Leerlingen
- Werkgelegenheid
- Samenstelling personeelsbestand
- Gediplomeerden lerarenopleidingen
- Bevoegdheid

2. Leerlingen

Dit hoofdstuk toont de ontwikkeling van het aantal leerlingen in het voortgezet onderwijs en de regionale verschillen hierin. Hierbij wordt gefocust op het aantal leerlingen exclusief het aantal VAVO-leerlingen en LWOO-leerlingen. Het aantal leerlingen is een belangrijke indicator voor de benodigde omvang van de formatie: de vraag naar onderwijspersoneel wordt naast de uitstroom van zittend personeel en personeel dat van functie wisselt voornamelijk bepaald door het aantal leerlingen. Bovendien is de bekostiging van scholen in belangrijke mate afhankelijk van het aantal leerlingen.

Het aantal leerlingen in het voortgezet onderwijs is tussen 2010 en 2014 met 6 procent gestegen, tot 994.150 leerlingen. Regionaal doen zich hier echter verschillen in voor. Zo steeg het aantal leerlingen het sterkst in Utrecht en Noord-Holland, in het bijzonder in de grote steden in deze regio's. Limburg is in deze periode de enige regio met krimp.

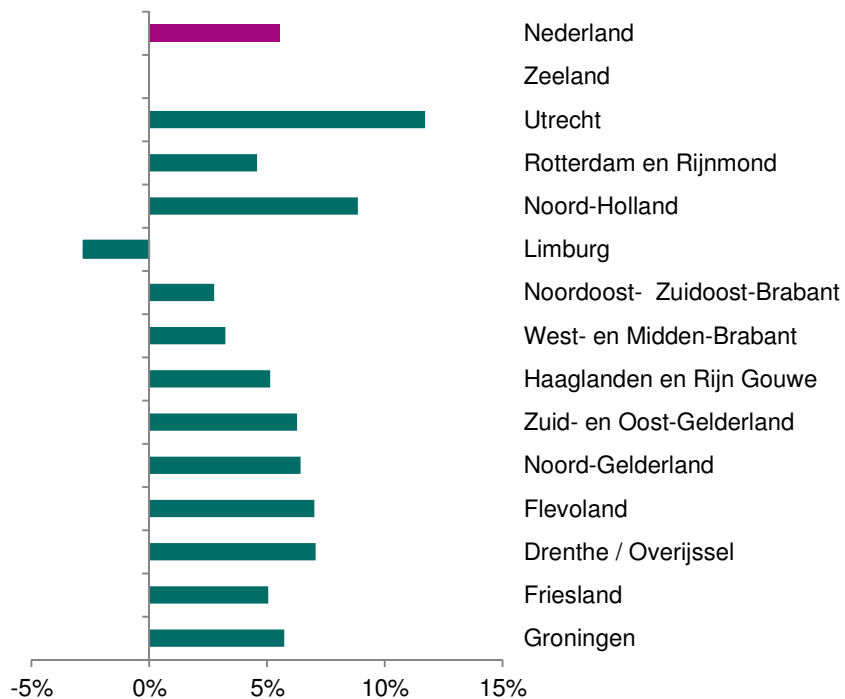
De komende jaren zullen meer regio's te maken krijgen met krimp. Tussen 2015 en 2020 zal het aantal leerlingen landelijk met zo'n 6 procent afnemen. Het aantal leerlingen daalt het sterkst in Limburg, gevolgd door Zeeland en Zuid- en Oost-Gelderland. In de Randstad zal de leerlingendaling het minst sterk zichtbaar zijn.

Het aantal leerlingen per leraar is in 2013 het hoogst in Rivierenland, gevolgd door Flevoland. In Utrecht-Midden is het aantal leerlingen per leraar het laagst.

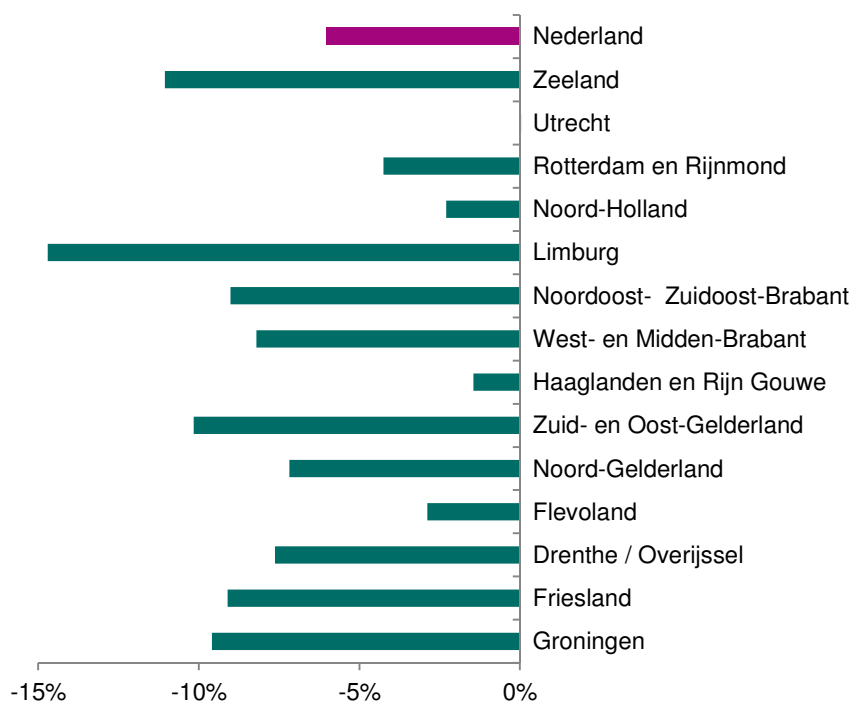
In bijlage 2 zijn aanvullende gegevens over het aantal leerlingen in het voortgezet onderwijs na te lezen.

2.1 Realisatie en prognose

Figuur 1 *Realisatie ontwikkeling aantal leerlingen voortgezet onderwijs naar regio 2010-2014 (in procenten)²*

Figuur 2 *Prognose ontwikkeling aantal leerlingen voortgezet onderwijs naar regio 2015-2020 (in procenten)³*

² Bron: Scenariomodel VO, VOION.

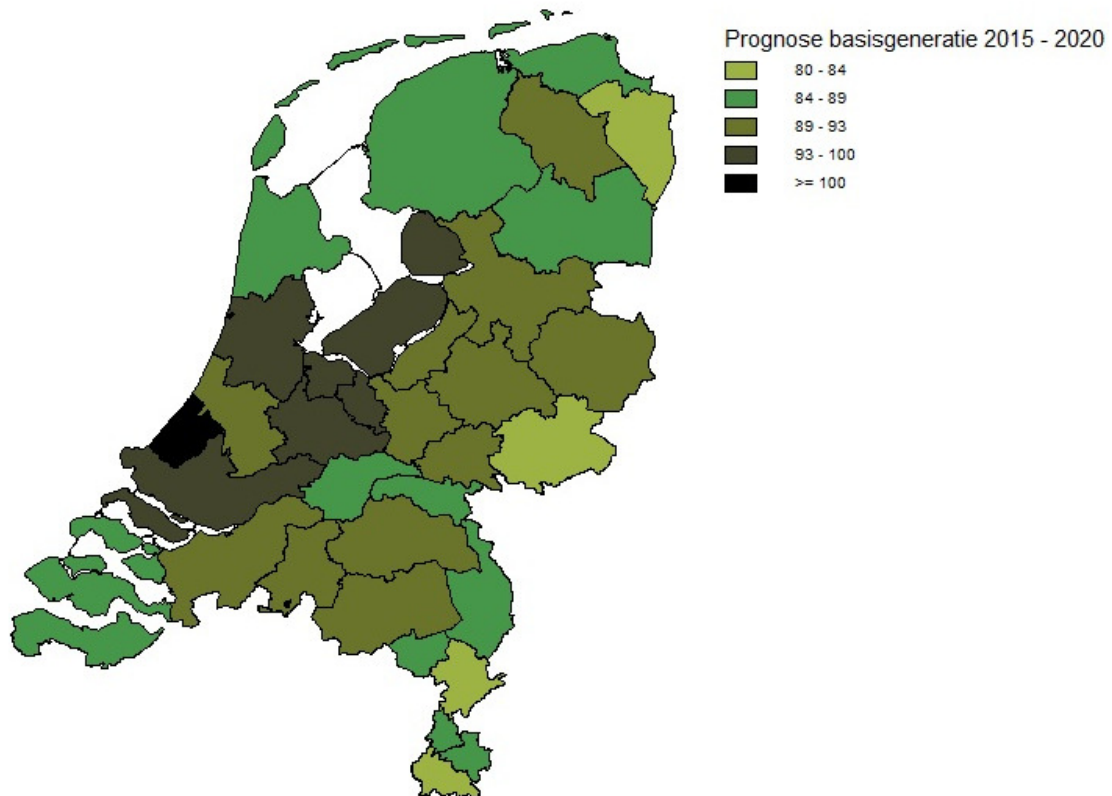
Toelichting: peildatum 1 oktober van het betreffende jaar.

³ Bron: Scenariomodel VO, VOION. www.scenariomodel-vo.nl

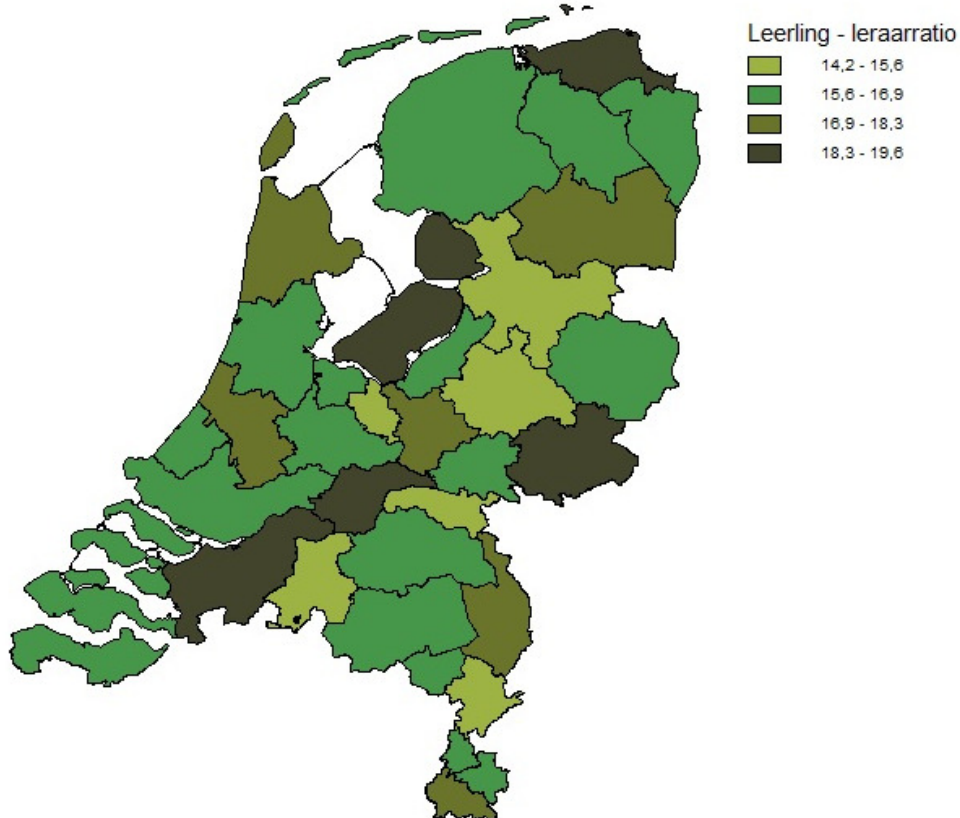
Toelichting: peildatum 1 oktober van het betreffende jaar.

Figuur 3 Ontwikkeling basisgeneratie (12- en 13 jarigen) naar regio 2015-2020⁴

Figuur 4 Aantal leerlingen per leraar naar regio 2013⁵

⁴ Bron: Scenariomodel VO, VOION.

Toelichting: peildatum 1 oktober van het betreffende jaar.

⁵ Bron: Scenariomodel VO, VOION en Etalagebestanden personeel 2013, Dienst Uitvoering Onderwijs.

3. Werkgelegenheid

Dit hoofdstuk bevat gegevens over de ontwikkeling van de werkgelegenheid in het voortgezet onderwijs. Alle werkgelegenheidsgegevens hebben betrekking op het totale personeelsbestand en worden weergegeven in aantallen fte, tenzij anders is aangegeven. Deze gegevens worden toegekend aan een regio op basis van het brin-nummer van scholen. Naast de ontwikkeling van de werkgelegenheid bevat dit hoofdstuk eveneens gegevens over de samenstelling van het personeelsbestand en prognoses van de werkgelegenheid.

De werkgelegenheid voor leraren is tussen 2009 en 2013 met ruim 6 procent gedaald, tot zo'n 60.000 fte. In nagenoeg alle regio's is de werkgelegenheid in deze periode afgenomen. De werkgelegenheid is het sterkst gedaald in Limburg (-15 procent), gevolgd door Friesland (-12 procent). De meeste lesuren in Nederland worden gegeven binnen het tweedegraads vakgebied, voor de vakken Nederlands en wiskunde.

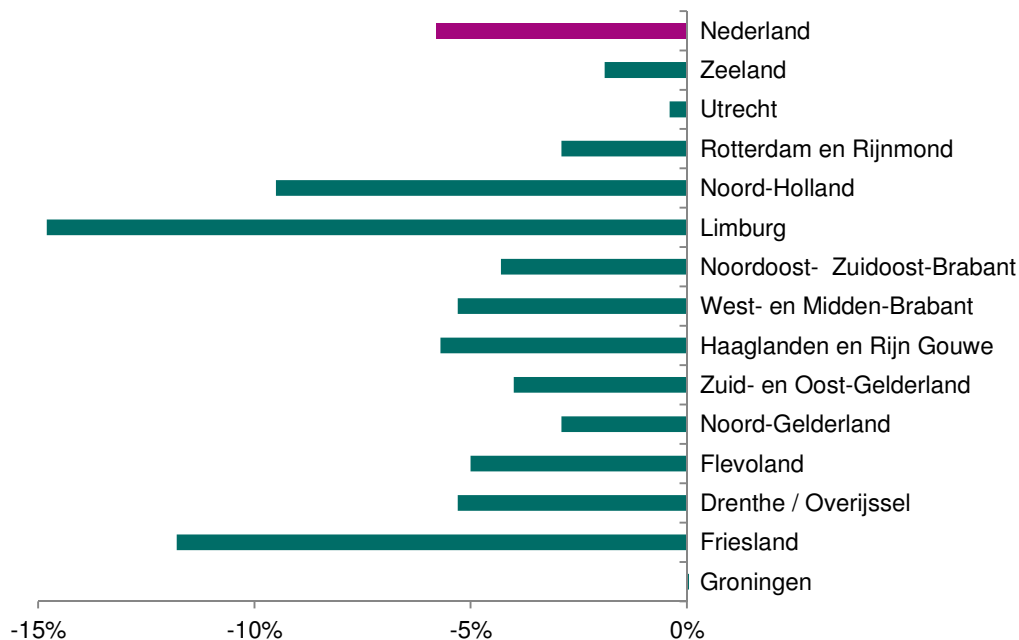
Ook de komende jaren wordt krimp verwacht. Landelijk zal de werkgelegenheid voor leraren tussen 2014 en 2019 met zo'n 6 procent afnemen. In de Randstad zal de werkgelegenheid het minst sterk afnemen, in het zuiden het meest sterk. Het aantal openstaande vacatures zal tussen 2016 en 2017 pieken. In 2017 zullen er vooral vacatures openstaan voor wiskunde en Duits. De meeste vacatures worden dit jaar verwacht in de Randstad.

Landelijk is bijna 30 procent van de leraren 55-plusser. Onder directiepersoneel loopt dit aandeel op tot meer dan 50 procent. In lesuren is het aandeel 55-plussers het hoogst bij de vakken Duits en wiskunde, binnen het eerstegraads vakgebied en in de regio's Maastricht Mergelland en Westelijke Mijnstreek.

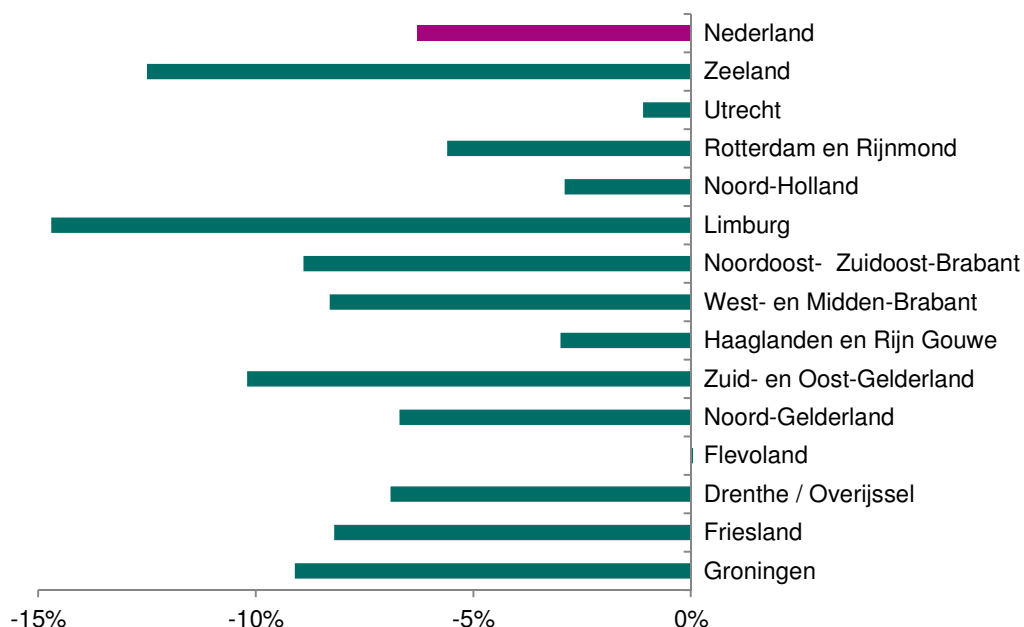
In bijlage 3 zijn aanvullende gegevens over de werkgelegenheid in het voortgezet onderwijs na te lezen.

3.1 Realisatie en prognose

Figuur 5 Realisatie ontwikkeling werkgelegenheid leraren voortgezet onderwijs naar regio 2009 - 2013 (in procenten)⁶

Figuur 6 Prognose ontwikkeling werkgelegenheid leraren voortgezet onderwijs naar regio 2014-2019 (in procenten)⁷

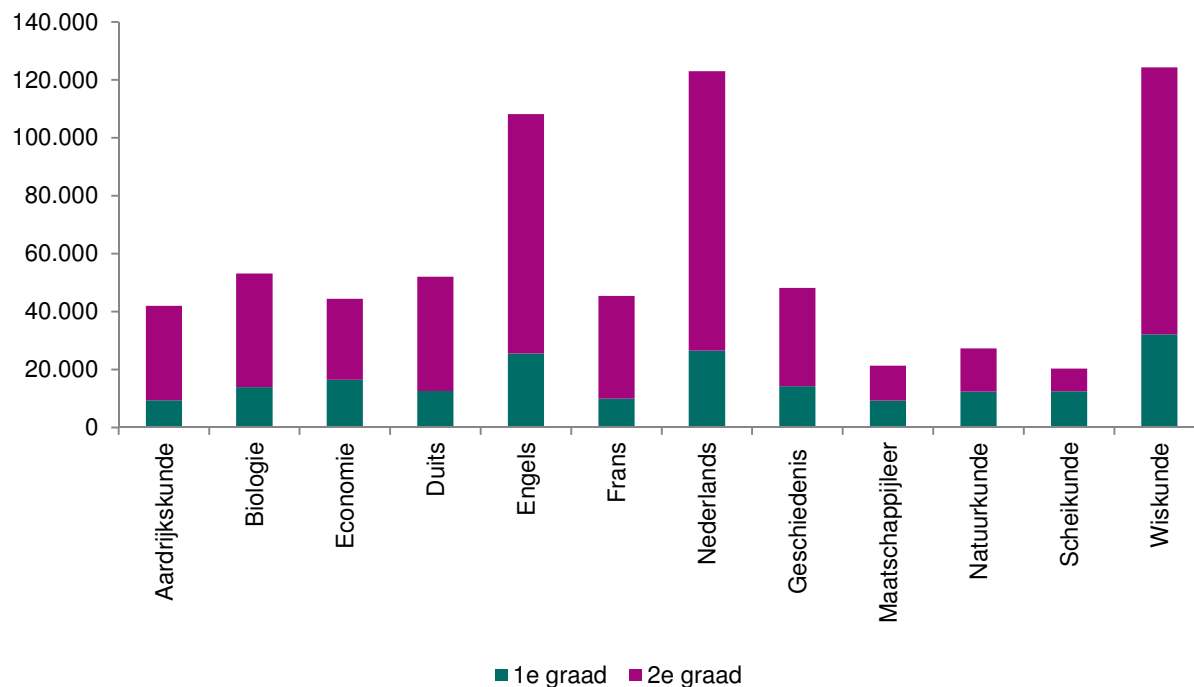
⁶ Bron: Etalagebestand personeelsgegevens voortgezet onderwijs 2013, Dienst Uitvoering Onderwijs (2009 – 2013) en planmirror.nl (2014 – 2019).

Toelichting Etalagebestand personeelsgegevens voortgezet onderwijs 2013: peildatum 1 oktober 2013. Het bestand bestaat uit de reguliere formatie. Gegevens zijn inclusief Bapo.

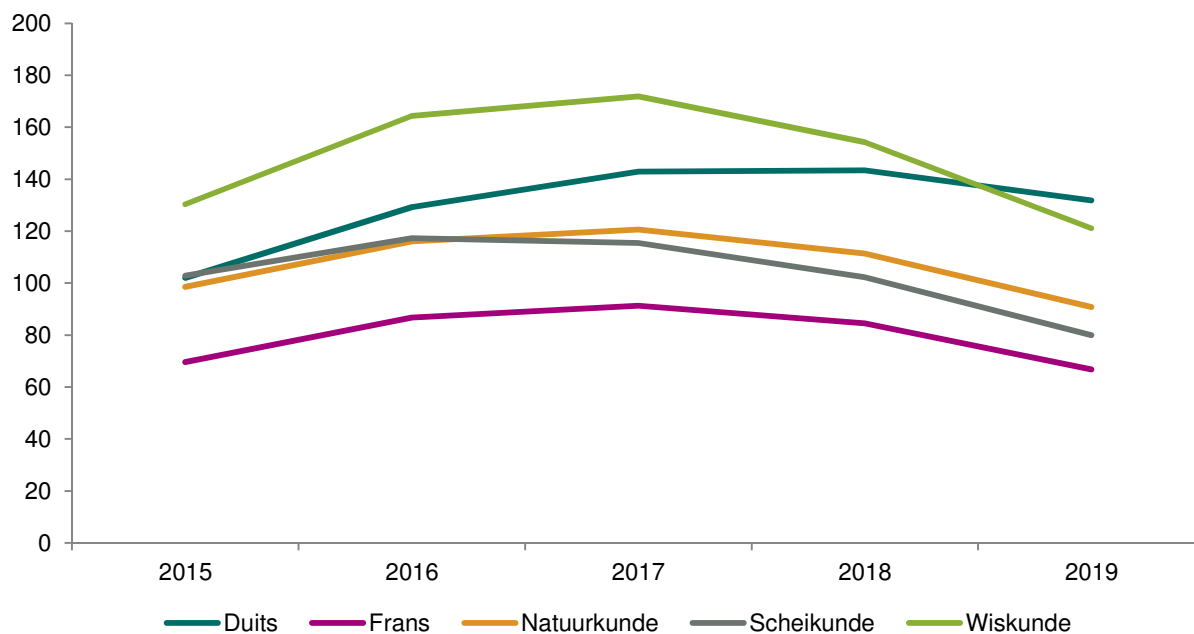
⁷ Bron: Etalagebestand personeelsgegevens voortgezet onderwijs 2013, Dienst Uitvoering Onderwijs (2009 – 2013) en planmirror.nl (2014 – 2019).

Toelichting Etalagebestand personeelsgegevens voortgezet onderwijs 2013: peildatum 1 oktober 2013. Het bestand bestaat uit de reguliere formatie. Gegevens zijn inclusief Bapo.

Figuur 7 *Werkgelegenheid voortgezet onderwijs Nederland in lesuren naar belangrijke vakken 2013⁸*

Figuur 8 *Prognose top 5 aantal onvervulde vacatures Nederland naar vak 2015 - 2019⁹*

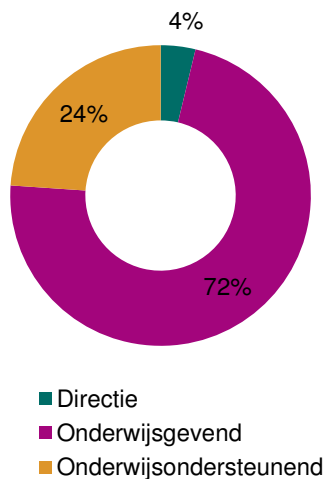

⁸ Bron: IPTO vakken en bevoegdheden, CentERdata in opdracht van het ministerie van OCW. Toelichting: peildatum 1 oktober 2013.

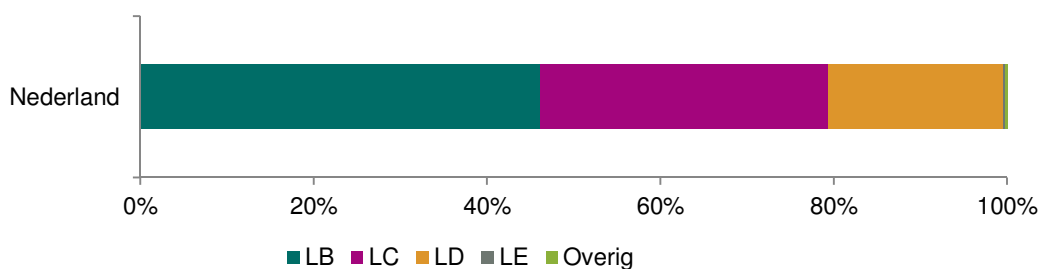
⁹ Bron: planmirror.nl

3.2 Samenstelling personeelsbestand

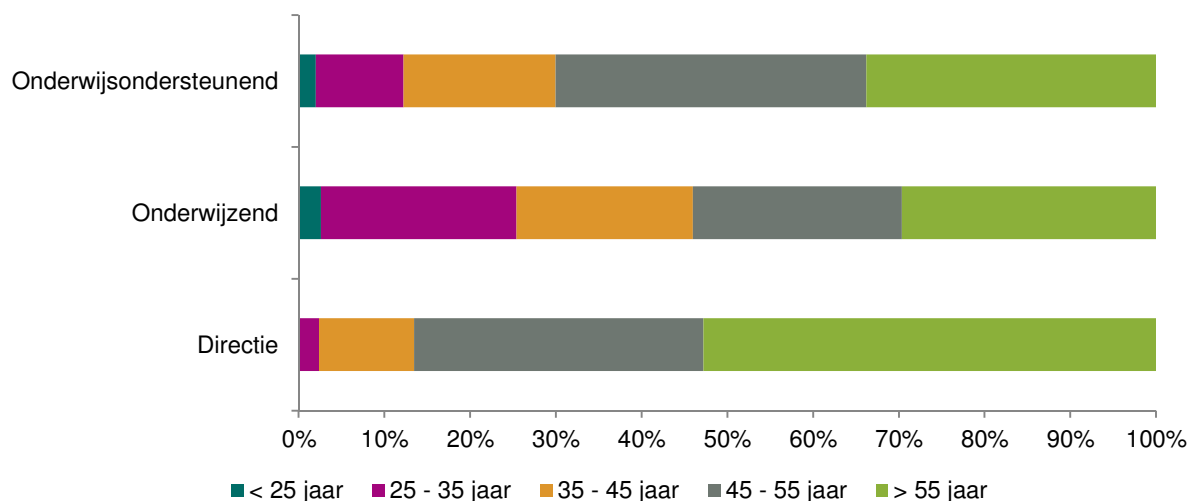
Figuur 9 Verdeling personeel voortgezet onderwijs Nederland naar functie 2013¹⁰

Figuur 10 Functiemix, aandeel leraren per salarisschaal 2014¹¹

Figuur 11 Leeftijdsverdeling personeel voortgezet onderwijs Nederland naar functie 2013¹²

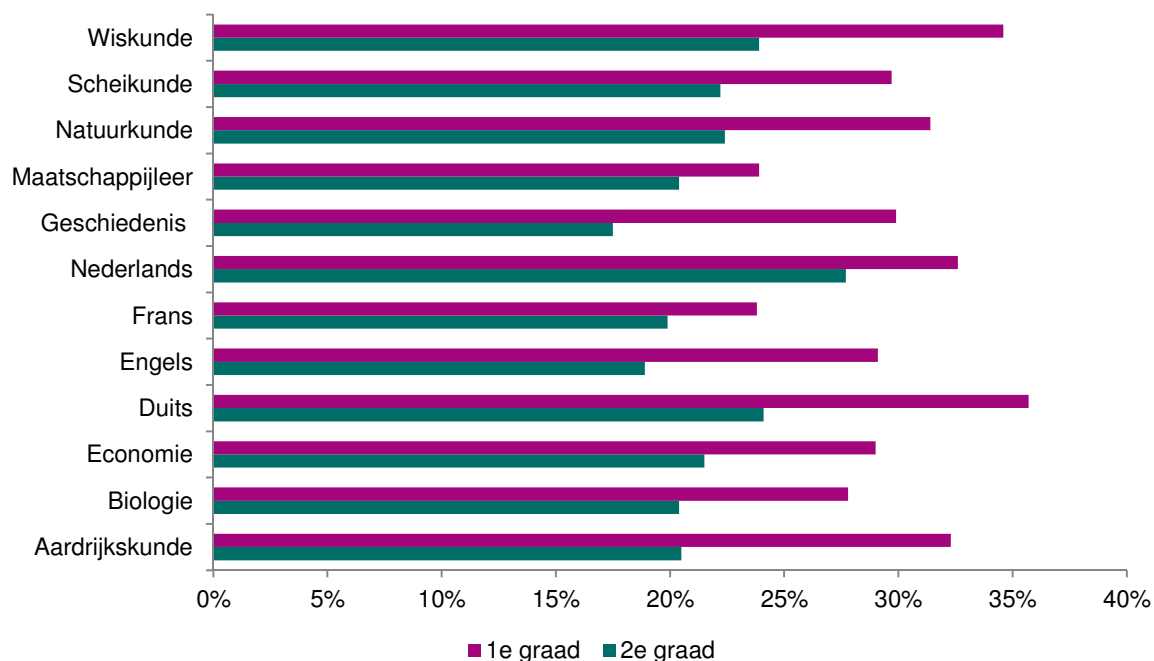
¹⁰ Bron: Etalagebestand personeelsgegevens voortgezet onderwijs 2013, Dienst Uitvoering Onderwijs. Toelichting: peildatum 1 oktober 2013. Het bestand bestaat uit de reguliere formatie.

¹¹ Bron: www.functiemix.minocw.nl

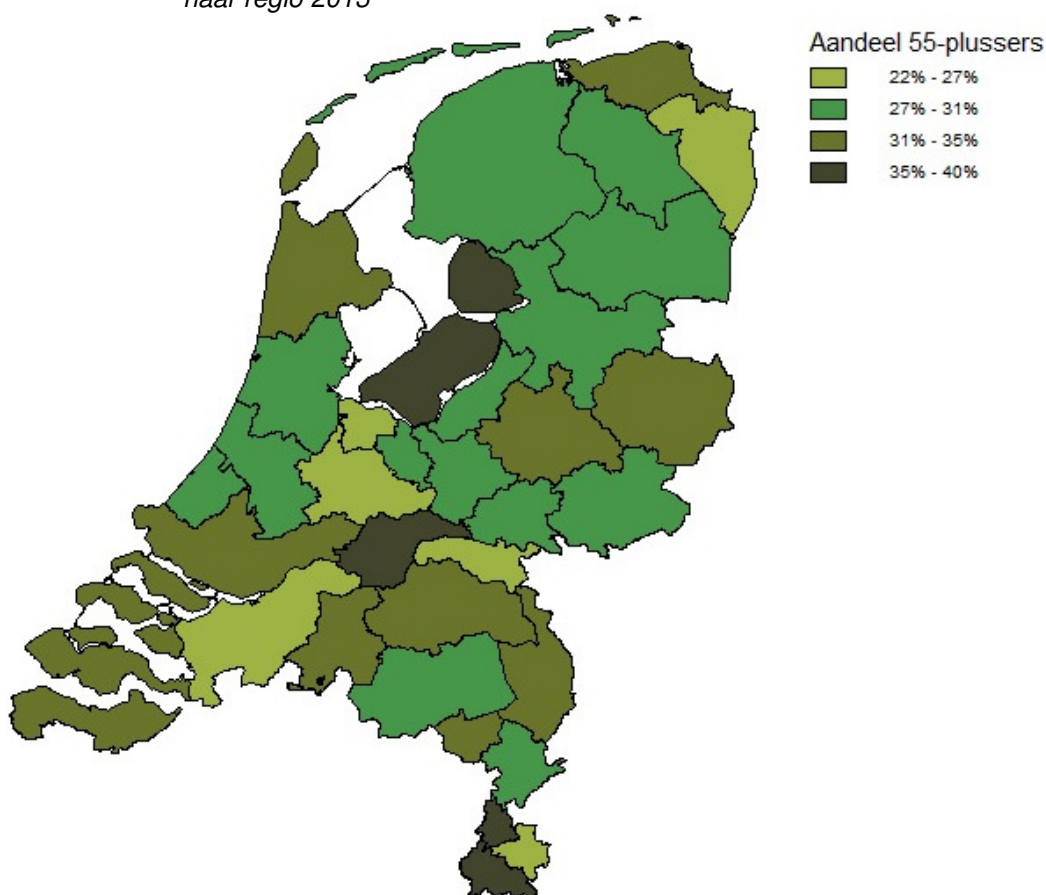
Toelichting: peildatum 1 maart 2014.

¹² Bron: Etalagebestand personeelsgegevens voortgezet onderwijs 2013, Dienst Uitvoering Onderwijs. Toelichting: peildatum 1 oktober 2013. Het bestand bestaat uit de reguliere formatie.

Figuur 12 Aandeel 55-plussers (in lesuren) Nederland naar vak 2013¹³

Figuur 13 Percentage eerstegraads lesuren gegeven door docenten van 55 jaar of ouder, naar regio 2013¹⁴

¹³ Bron: IPTO vakken en bevoegdheden, CentERdata in opdracht van het ministerie van OCW. Toelichting: peildatum 1 oktober 2013.

¹⁴ Bron: IPTO vakken en bevoegdheden, CentERdata in opdracht van het ministerie van OCW. Toelichting: peildatum 1 oktober 2013. RPA-regio's zijn exclusief de vijf grote steden (G5).

4. Gediplomeerden lerarenopleiding

In dit hoofdstuk wordt het belangrijkste potentiële aanbod van onderwijzend personeel in het voortgezet onderwijs in Nederland weergegeven.¹⁵ Om het overzicht te behouden worden de cijfers van de verschillende hogescholen en universiteiten gezamenlijk gepresenteerd.

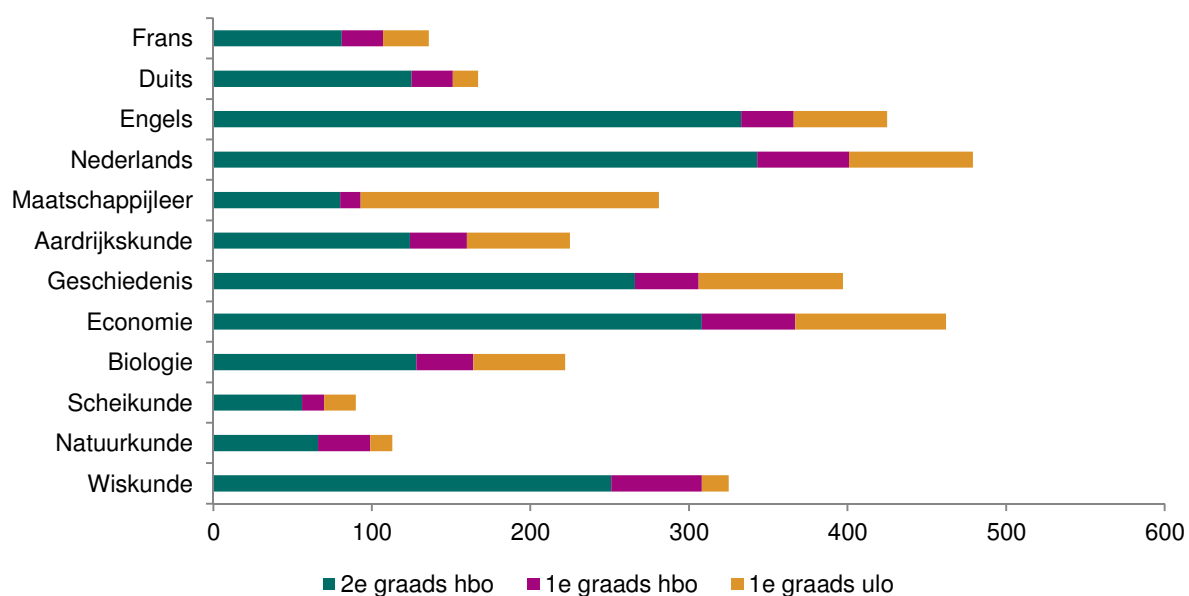
Het merendeel van de gediplomeerden heeft in 2013 een tweedegraads lerarenopleiding afgerond. Het aantal eerstegraads gediplomeerden is beperkt. Er worden vooral diploma's voor de vakken Nederlands, economie en Engels behaald, het minst vaak voor een exact vak zoals natuurkunde of scheikunde.

Ook de komende jaren worden de meeste gediplomeerden verwacht binnen het tweedegraads vakgebied. Vakken zoals Engels, geschiedenis en Nederlands zullen naar verwachting het meest populair zijn. Binnen het eerstegraads vakgebied zijn de vakken geschiedenis, Nederlands en economie het meest populair.

In bijlage 4 zijn de onderliggende cijfers na te lezen.

4.1 Realisatie en prognose

Figuur 14 Aantal gediplomeerden lerarenopleidingen voortgezet onderwijs Nederland 2013¹⁶

¹⁵ De focus in deze rapportage ligt op afgestudeerden aan de lerarenopleidingen. Er zijn echter ook andere mogelijkheden om in te stromen op de onderwijsarbeidsmarkt, zoals zij-instroom en instroom vanuit de stille reserve.

¹⁶ Bron: Stamos.nl

Tabel 1 *Prognose gediplomeerden naar type lerarenopleiding en vak in Nederland, 2014 - 2018¹⁷*

		2014	2015	2016	2017	2018
Tweedegraads hbo	Wiskunde	249	252	255	258	259
	Natuurkunde	85	86	88	89	89
	Scheikunde	65	66	67	68	68
	Biologie	184	186	189	191	191
	Economie	264	268	271	275	275
	Geschiedenis	293	296	300	304	305
	Aardrijkskunde	128	129	131	133	133
	Maatschappijleer	89	90	92	93	93
	Nederlands	321	325	329	333	334
	Engels	338	343	347	352	352
	Duits	112	113	115	116	117
	Frans	97	98	99	101	101
	Eerstegraads hbo	Wiskunde	67	67	67	67
Natuurkunde		33	33	33	33	33
Scheikunde		13	13	13	13	13
Biologie		32	32	32	32	32
Economie		52	52	52	52	52
Geschiedenis		35	35	35	35	35
Aardrijkskunde		29	29	29	29	29
Maatschappijleer		10	10	10	10	10
Nederlands		76	76	76	76	76
Engels		47	47	47	47	47
Duits		30	30	30	30	30
Frans		20	20	20	20	20
Universitair		Wiskunde	30	31	31	30
	Natuurkunde	28	28	28	28	28
	Scheikunde	31	31	31	31	31
	Biologie	74	75	75	74	74
	Economie	89	89	89	89	89
	Geschiedenis	126	126	126	126	125
	Aardrijkskunde	48	48	48	48	48
	Maatschappijleer	97	97	97	97	96
	Nederlands	79	79	79	79	79
	Engels	88	89	89	88	88
	Duits	23	23	23	23	23
	Frans	36	36	36	36	36

¹⁷ Bron: Planmirror.nl

5. Bevoegdheid

Dit hoofdstuk gaat in op de vraag of lesgevendend bevoegd zijn voor het vak dat zij geven, of dat zij benoembaar of onbevoegd lesgeven. Het onderscheid tussen bevoegd, benoembaar en onbevoegd gegeven lessen in dit hoofdstuk is als volgt:

Bevoegd

- Iedereen die een bevoegdheid heeft voor het juiste vak met de juiste graad is volledig bevoegd verklaard.
- Eerstegraders die tweedegraads een vak geven waarvoor ze eerstegraads bevoegd zijn, zijn bevoegd verklaard.
- Alle PABO-gediplomeerden (en hun voorgangers) zijn bevoegd verklaard voor de volgende vakken indien ze tweedegraads worden gegeven en het PABO diploma voor 1 augustus 2006 is behaald: Nederlands, Engels, Wiskunde, Geschiedenis, Aardrijkskunde, Biologie, Verzorging, Muziek, Textiele vormgeving en Tekenen.

Benoembaar

- Benoembaar in opleiding: personen die minder dan 4 jaar in opleiding zijn voor het betreffende vak en graad, inclusief degenen die tweedegraads lesgeven en in opleiding zijn voor een eerstegraads vak zijn benoembaar verklaard.
- Onderbevoegd: personen die een eerstegraads vak geven met een tweedegraads bevoegdheid zijn benoembaar verklaard.

Onbevoegd

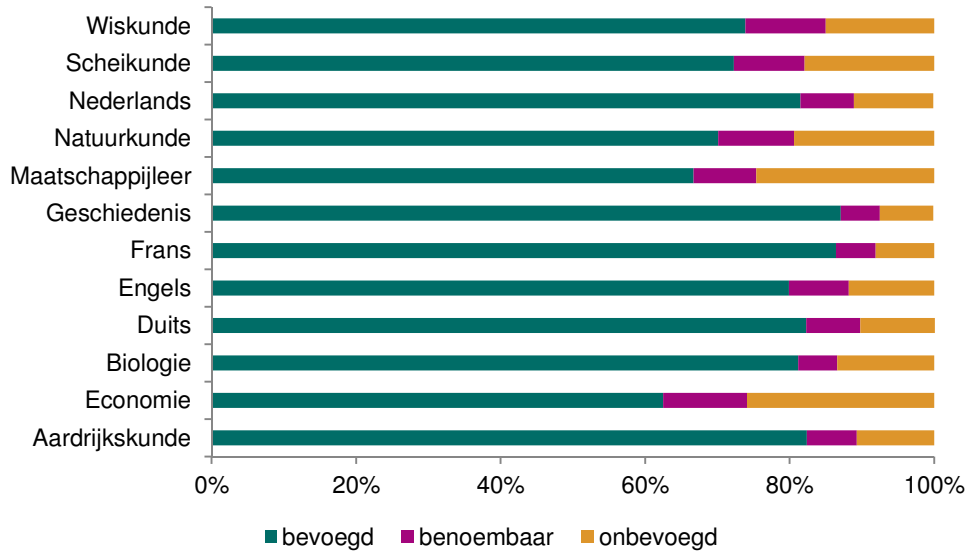
- Bevoegd in ander vak: personen die een ander vak geven dan waarvoor de persoon is opgeleid (geen verwant vak waaraan een bevoegdheid kan worden ontleend) zijn onbevoegd verklaard.
- Onbevoegd: alle lessen die niet in één van bovenstaande categorieën kunnen worden ingedeeld worden als onbevoegd verklaard. Dit is inclusief personen die benoembaar zijn op basis van artikel 33.3 WVO.

Van alle lesuren in Nederland waarvoor een bevoegdheid kan worden vastgesteld, wordt 77,4 procent bevoegd gegeven. In totaal wordt 6,7 procent van de lesuren benoembaar gegeven. De overige lesuren, 15,9 procent, worden onbevoegd gegeven. Lesuren voor de vakken geschiedenis, Frans en aardrijkskunde worden het meest vaak bevoegd gegeven, terwijl lesuren economie en maatschappijleer het meest vaak onbevoegd worden gegeven.

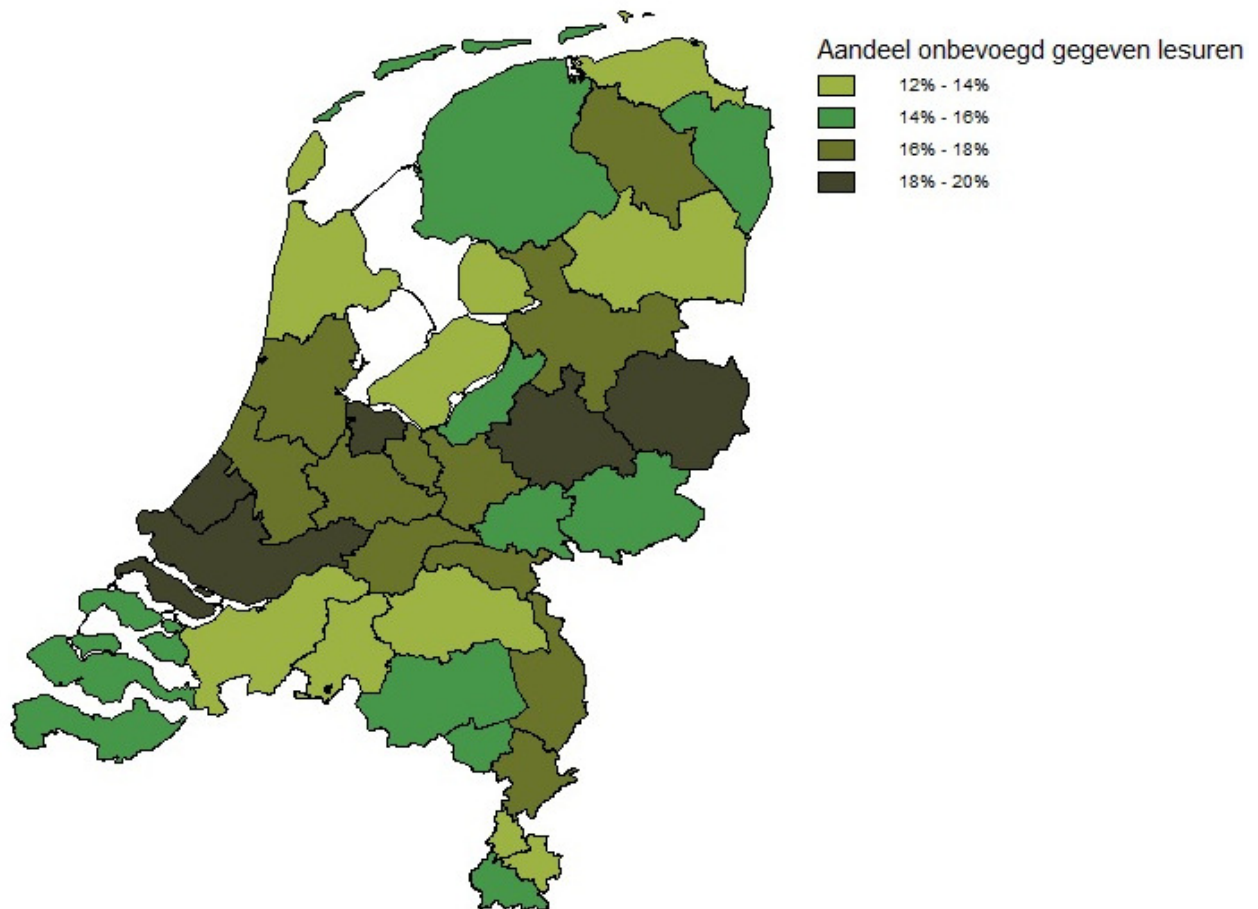
In Rijnmond wordt het hoogste percentage lesuren onbevoegd gegeven, gevolgd door Twente. Het laagste aandeel onbevoegd gegeven lesuren is te vinden in Limburg, meer specifiek in Parkstad Limburg en de Westelijke Mijnstreek.

5.1 Bevoegd gegeven lessen

Figuur 16 *Percentage bevoegd, benoembaar en onbevoegd gegeven lesuren naar vak in Nederland 2013*¹⁸

Figuur 17 *Percentage onbevoegd gegeven lesuren naar regio 2013*¹⁹

¹⁸ Bron: IPTO vakken en bevoegdheden, CentERdata in opdracht van het ministerie van OCW. Toelichting: peildatum 1 oktober 2013.

¹⁹ Bron: IPTO vakken en bevoegdheden, CentERdata in opdracht van het ministerie van OCW. Toelichting: peildatum 1 oktober 2013. De gegevens zijn exclusief gegevens over de vijf grote steden (G5).

Bijlage 1 – Gebruikte bronnen

Voor de totstandkoming van deze rapportage zijn de volgende bronnen gebruikt:

- Etalagebestanden personeelsgegevens voortgezet onderwijs, Dienst Uitvoering Onderwijs, op: www.data.duo.nl
- Etalagebestanden leerlingen voortgezet onderwijs, Dienst Uitvoering Onderwijs, op: www.data.duo.nl
- Functiemix, Ministerie OCW, op: www.functiemix.minocw.nl
- IPTO vakken en bevoegdheden, CentERdata in opdracht van Ministerie van OCW
- Planmirror VO, CentERdata in opdracht van Ministerie van OCW, op: www.planmirror.nl
- Scenariomodel VO, VOION, op: www.scenariomodel-vo.nl
- Stamos.nl, op: www.stamos.nl

Bijlage 2 - Leerlingen²⁰

Tabel B1 *Ontwikkeling aantal leerlingen voortgezet onderwijs 2010 – 2014*

	2010	2011	2012	2013	2014
Nederland	941.996	954.434	967.889	980.449	994.150

Tabel B2 *Ontwikkeling aantal leerlingen voortgezet onderwijs 2015 – 2020*

	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Nederland	1.002.357	1.001.402	990.545	975.143	957.399	941.820

Tabel B3 *Ontwikkeling leerling-leraarratio voortgezet onderwijs 2010 - 2013²¹*

	2010	2011	2012	2013
Nederland	15,1	15,7	16,1	16,3

²⁰ Bron: Scenariomodel VO, VOION. www.scenariomodel-vo.nl

²¹ Bron: Scenariomodel VO, VOION en Etalagebestanden personeelsgegevens voortgezet onderwijs, Dienst Uitvoering Onderwijs.

Bijlage 3 – Werkgelegenheid²²

Tabel B4 *Ontwikkeling werkgelegenheid leraren voortgezet onderwijs 2009 – 2013*

	2009	2010	2011	2012	2013
Nederland	63.606	62.448	61.025	60.191	60.003

Tabel B5 *Ontwikkeling werkgelegenheid leraren voortgezet onderwijs 2014 – 2019*

	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Nederland	60.044	59.985	59.503	58.600	57.470	56.226

Tabel B6 *Ontwikkeling werkgelegenheid voortgezet onderwijs naar belangrijke vakken 2013 (in lesuren)²³*

	2013	
Nederland		
	Aardrijkskunde	42.000
	Biologie	53.100
	Economie	44.423
	Duits	52.038
	Engels	108.143
	Frans	45.443
	Nederlands	122.969
	Geschiedenis	48.216
	Maatschappijleer	21.331
	Natuurkunde	27.274
	Scheikunde	20.293
	Wiskunde	124.329

²² Bron: Etalagebestand personeelsgegevens voortgezet onderwijs 2013, Dienst Uitvoering Onderwijs. Toelichting: peildatum 1 oktober 2013. Bron: www.planmirror.nl. Tenzij anders wordt weergegeven.

²³ Bron: IPTO vakken en bevoegdheden, CentERdata in opdracht van het ministerie van OCW. Toelichting: peildatum 1 oktober 2013.

Tabel B7 Prognose onvervulde vacatures voortgezet onderwijs naar belangrijke vakken 2015 – 2019

	2015	2016	2017	2018	2019
Nederlands	41	49	42	15	1
Duits	102	129	143	143	132
Engels	28	31	21	5	2
Frans	70	87	91	85	67
Biologie	30	23	8	0	-3
Informatica	53	66	75	80	82
Natuurkunde	99	116	121	111	91
Scheikunde	103	117	115	102	80
Wiskunde	130	164	172	154	121
Aardrijkskunde	56	67	64	49	23
Economie	17	13	6	1	1
Geschiedenis	1	0	-2	-3	-6
Levensbeschouwing	28	34	35	30	19
Maatschappijleer	29	29	20	5	-4
Techniek	18	9	4	3	1
CKV, Kunstvakken	4	2	0	-2	-5
Gezondheidszorg en Welzijn	3	2	1	-1	-2
Klassieke Talen	31	39	46	47	44
Lichamelijke Opvoeding	4	2	-1	-3	-6
Overige Vakken	74	95	92	67	43
Praktijkonderwijs	2	-1	-4	-8	-8
Totaal alle graadsectoren	924	1.076	1.051	883	673

Tabel B8 Ontwikkeling werkgelegenheid voortgezet onderwijs naar functie 2009 - 2013²⁴

		2009	2010	2011	2012	2013
Nederland	Directie	4%	4%	4%	4%	4%
	Onderwijzend	73%	72%	72%	72%	72%
	Ondersteunend	23%	24%	24%	24%	24%

Tabel B9 Ontwikkeling werkgelegenheid voortgezet onderwijs naar leeftijd 2009 - 2013

		2009	2010	2011	2012	2013
Nederland	Jonger dan 25 jaar	4%	3%	3%	3%	3%
	25 – 35 jaar	18%	18%	19%	19%	19%
	35 – 45 jaar	19%	19%	19%	19%	19%
	45 – 55 jaar	32%	30%	29%	28%	28%
	55 jaar en ouder	28%	29%	30%	31%	31%

²⁴ De indeling naar functie is exclusief leraren in opleiding en personeel waarvan de functie onbekend is.

Tabel B10 Aandeel 55-plussers voortgezet onderwijs naar tweedegraads vakken 2013 (in lesuren)²⁵

		2013
Nederland	Aardrijkskunde	21%
	Biologie	21%
	Economie	22%
	Duits	24%
	Engels	19%
	Frans	20%
	Nederlands	28%
	Geschiedenis	18%
	Maatschappijleer	20%
	Natuurkunde	23%
	Scheikunde	22%
Wiskunde	24%	

Tabel B11 Aandeel 55-plussers voortgezet onderwijs naar eerstegraads vakken 2013 (in lesuren)²⁶

		2013
Nederland	Aardrijkskunde	32%
	Biologie	28%
	Economie	29%
	Duits	36%
	Engels	29%
	Frans	24%
	Nederlands	33%
	Geschiedenis	30%
	Maatschappijleer	24%
	Natuurkunde	31%
	Scheikunde	30%
Wiskunde	35%	

Tabel B12 Ontwikkeling werkgelegenheid voortgezet onderwijs naar geslacht 2009 - 2013

		2009	2010	2011	2012	2013
Nederland	Man	56%	55%	55%	54%	53%
	Vrouw	44%	45%	45%	46%	47%

Tabel B13 Ontwikkeling functiemix voortgezet onderwijs 2010 - 2014²⁷

		2010	2011	2012	2013	2014
Nederland	LB	55,9%	48,6%	47,8%	46,2%	46,1%
	LC	25,9%	31,1%	31,6%	32,6%	33,3%
	LD	17,7%	19,9%	20,3%	20,9%	20,2%
	LE	0,3%	0,2%	0,2%	0,2%	0,2%
	Overig	0,2%	0,2%	0,1%	0,1%	0,3%

²⁵ Bron: IPTO vakken en bevoegdheden, CentERdata in opdracht van het ministerie van OCW. Toelichting: peildatum 1 oktober 2013.

²⁶ Bron: IPTO vakken en bevoegdheden, CentERdata in opdracht van het ministerie van OCW. Toelichting: peildatum 1 oktober 2013.

²⁷ Bron: <http://www.functiemix.minocw.nl>
Toelichting: peildatum maart 2014.

Bijlage 4 – Gediplomeerden lerarenopleiding²⁸

Tabel B14   *Ontwikkeling gediplomeerden tweedegraads hbo-lerarenopleidingen 2009 - 2013*

		2009	2010	2011	2012	2013
Nederland	Wiskunde	169	218	276	243	251
	Natuurkunde	67	103	102	65	66
	Scheikunde	43	70	77	62	56
	Biologie	169	183	199	166	128
	Economie	272	304	341	307	308
	Geschiedenis	251	273	349	242	266
	Maatschappijleer	91	91	100	75	80
	Aardrijkskunde	130	123	155	107	120
	Nederlands	292	282	342	329	343
	Engels	298	296	351	352	333
	Duits	105	108	141	81	125
	Frans	97	102	104	85	81

Tabel B15   *Ontwikkeling gediplomeerden eerstegraads hbo-lerarenopleidingen 2009 - 2013*

		2009	2010	2011	2012	2013
Nederland	Wiskunde	51	64	70	64	57
	Natuurkunde	13	35	36	26	33
	Scheikunde	16	14	12	12	14
	Biologie	16	33	44	20	36
	Economie	38	34	67	56	59
	Geschiedenis	18	29	35	37	40
	Maatschappijleer	6	8	13	9	13
	Aardrijkskunde	22	26	38	23	36
	Nederlands	23	65	97	64	58
	Engels	30	38	60	40	33
	Duits	19	20	34	39	26
	Frans	10	14	27	18	26

²⁸ Bron: Stamos.nl

Toelichting: peildatum 1 oktober 2014.

Tabel B16 *Ontwikkeling gediplomeerden eerstegraads universitaire lerarenopleidingen 2009 - 2013*

		2009	2010	2011	2012	2013
Nederland	Biologie	54	57	65	56	58
	Natuurkunde	5	20	24	20	14
	Scheikunde	21	30	27	18	20
	Wiskunde	18	27	27	22	17
	Aardrijkskunde	30	31	41	60	65
	Economie	57	73	86	88	95
	Geschiedenis	101	105	137	97	91
	Maatschappijleer	61	78	167	195	188
	Duits	16	24	22	16	16
	Nederlands	68	58	86	70	78
	Engels	55	80	82	73	59
	Frans	40	29	35	32	29